

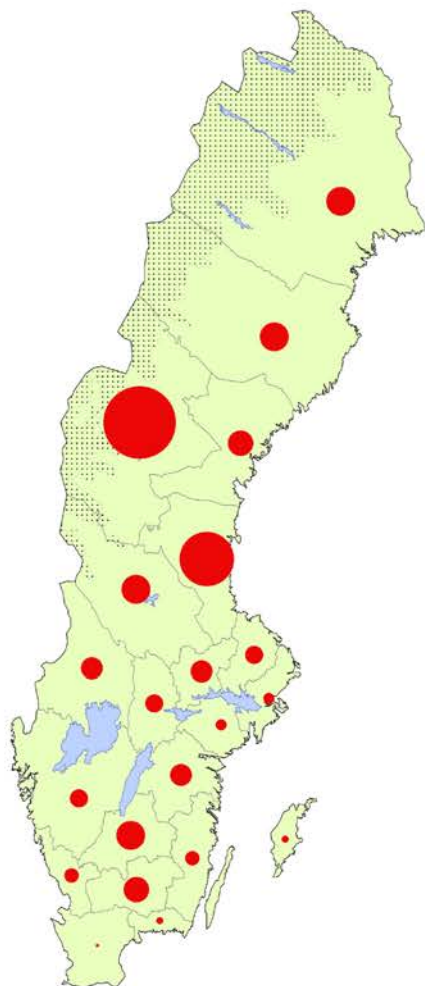
Vinterfåglar Inpå Knuten

2006–2020

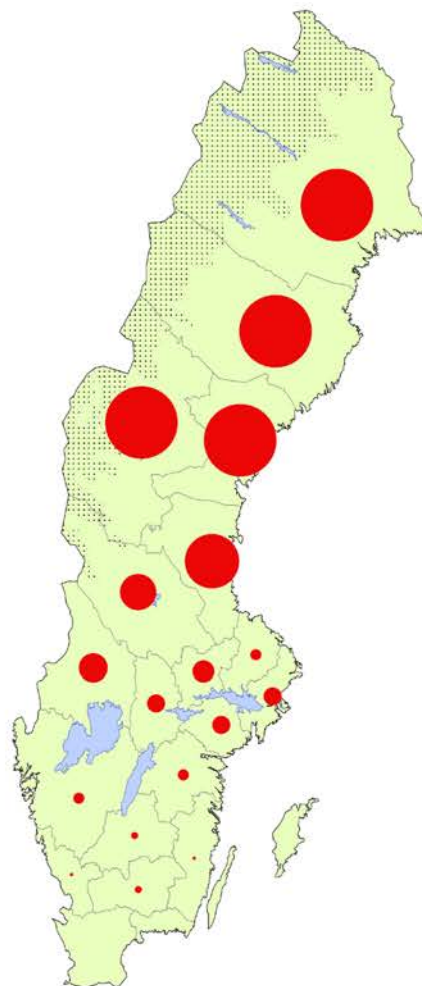

Anders Wirdheim

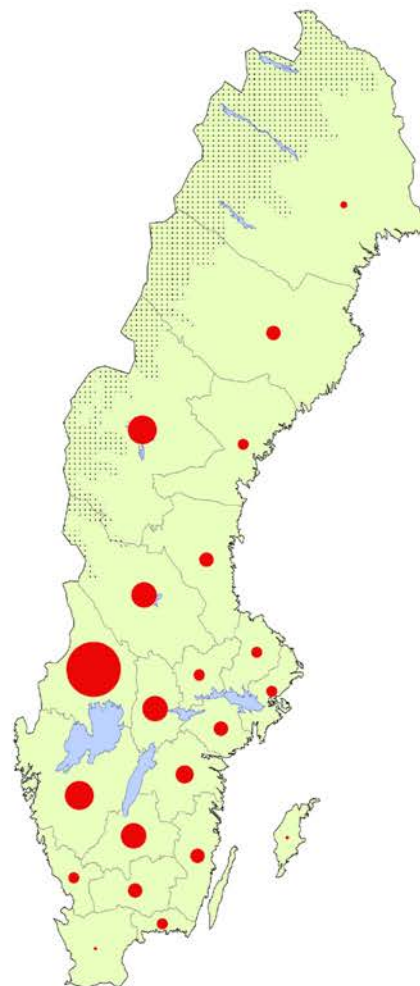
2007

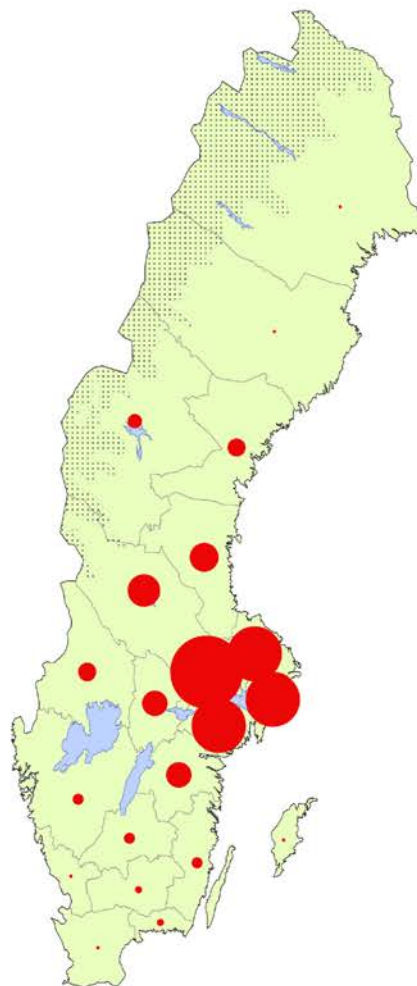
2009

2018

2019

Vilken vinterfågel är det som uppvisar detta mycket oregelbundna uppträdande under den januarihelg då svenska folket räknar fåglarna vid sina matningar?

Mellan 300 000 och 500 000 hushåll matar fåglar varje vinter!

På vintern blir väldigt många människor fågelskådare!

Vi ville göra något mer av detta.

Kanske kunde svenska folket
hjälpa oss hålla koll på fågelfaunan?

2006 startades
Vinterfåglar Inpå Knuten

– en kampanj där vi uppmanar folk
att rapportera fåglarna vid deras
matningar sista helgen i januari.

Första året kom ca 10 000 brevrapporter.

2019 deltog 22 052, de flesta via nätet
eller en särskild app.

Topplista 2020

1. Talgoxe
2. Grönsiska ↑
3. Blåmes
4. Pilfink
5. Domherre
6. Skata
7. Kaja ↑
8. Grönfink ↓
9. Gråsparv
10. Sidensvans ↑

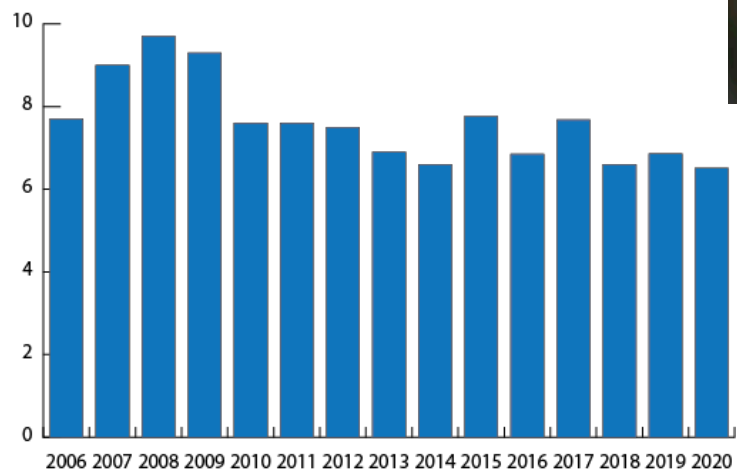
Topplista alla år

1. Talgoxe
2. Pilfink
3. Blåmes
4. Grönfink
5. Domherre
6. Skata
7. Koltrast
8. Gulsparv
9. Kaja
10. Gråsparv

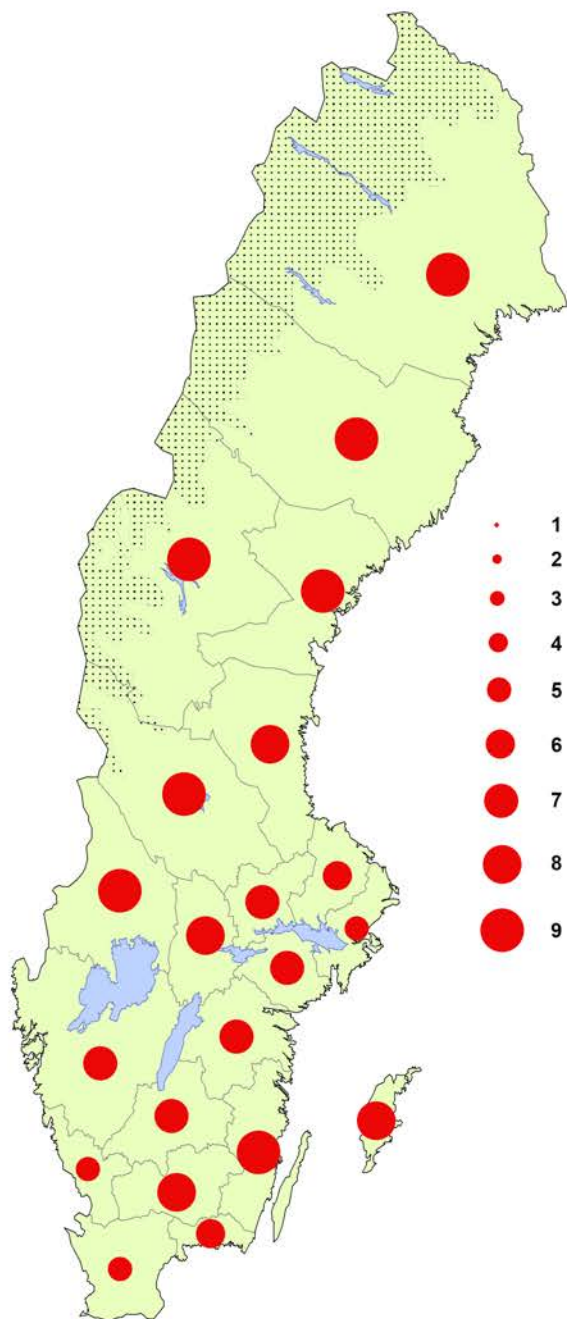
Vintern 2020 var det flera så kallade invasionsfåglar som besökte fågelmatningarna, bland andra grönsiska och sidensvans.

Invasionsfåglar kallas så eftersom de uppträder oregelbundet. Vissa år kan de vara vanliga, andra år är det tvärtom.

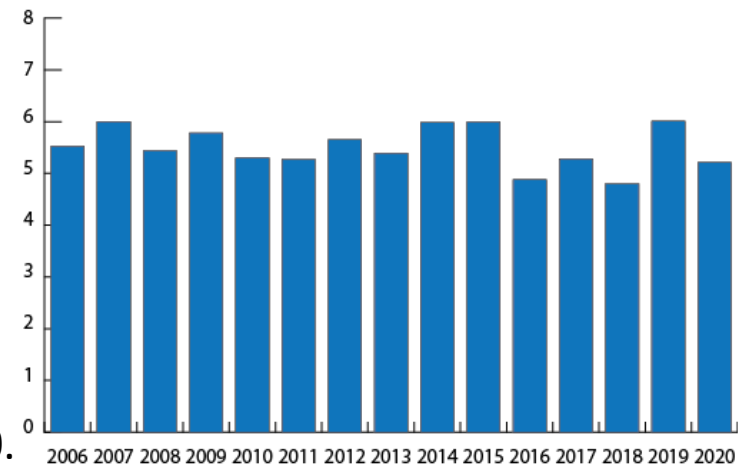
Genomsnittligt antal talgoxar på de fågelmatningar som rapporterats till Vinterfåglar Inpå Knuten 2006–2020.

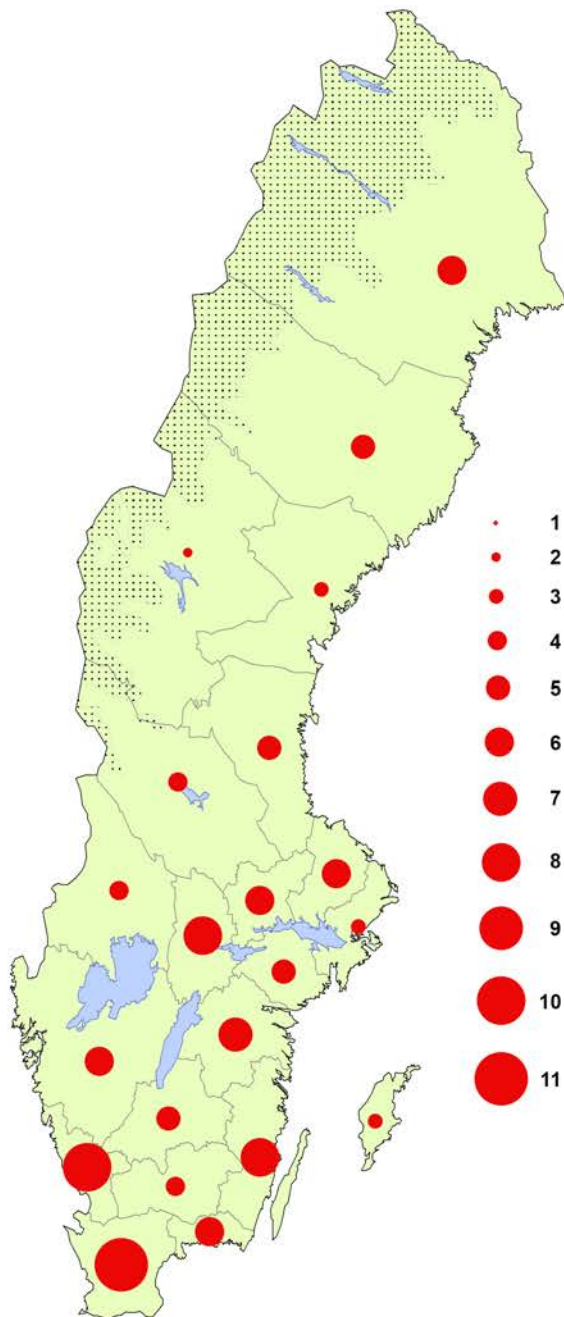

Länsvis fördelning av antalet talgoxar per rapport (fågelmätning) till Vinterfåglar Inpå Knuten 2019. Mönstret har i stort sett varit det samma även övriga år.

Genomsnittligt antal pilfinkar på de fågelmatningar som rapporterats till Vinterfåglar Inpå Knuten 2006–2020.

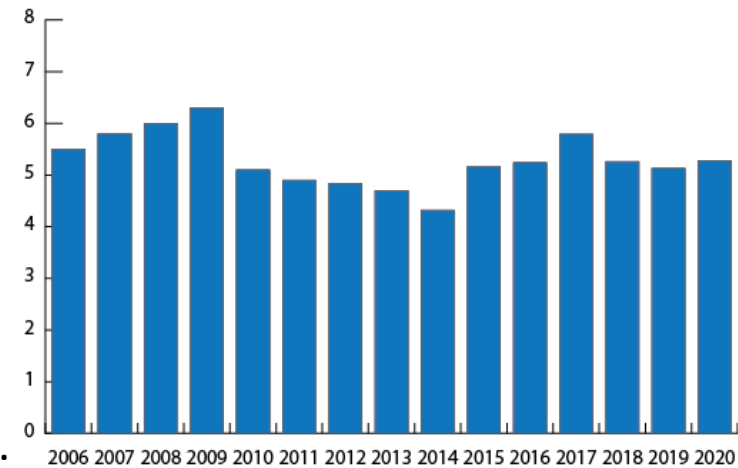

Länsvis fördelning av antalet pilfinkar per rapport (fågelmätning) till Vinterfåglar Inpå Knuten 2019. Mönstret har i stort sett varit det samma även övriga år.

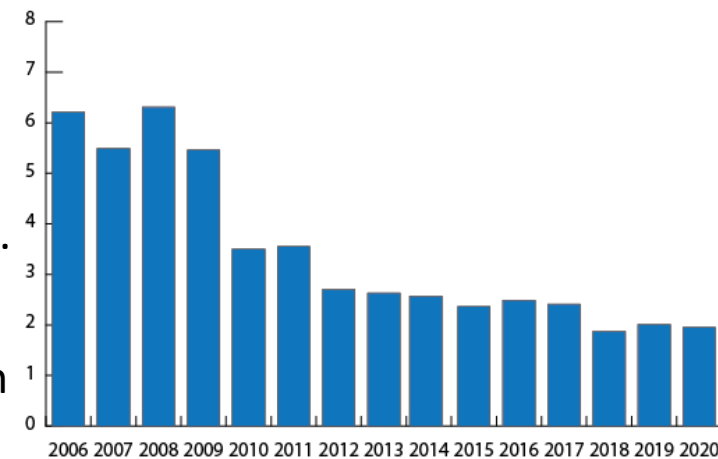
Genomsnittligt antal blåmesar på de fågelmatningar som rapporterats till Vinterfåglar Inpå Knuten 2006–2020.

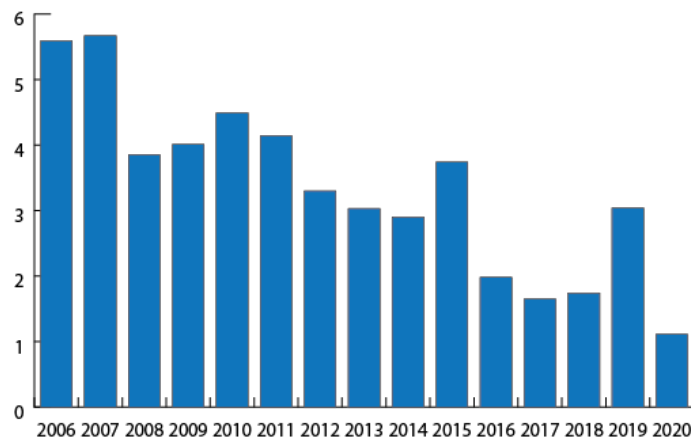
Genomsnittligt antal grönfinkar på de fågelmatningar som rapporterats till Vinterfåglar Inpå Knuten 2006–2020.

Under 2008 spreds sjukdomen gulknopp till Sverige från Brittiska öarna. Sjukdomen kan smitta alla fåglar men grönfinken har drabbats mycket hårdare än andra arter.

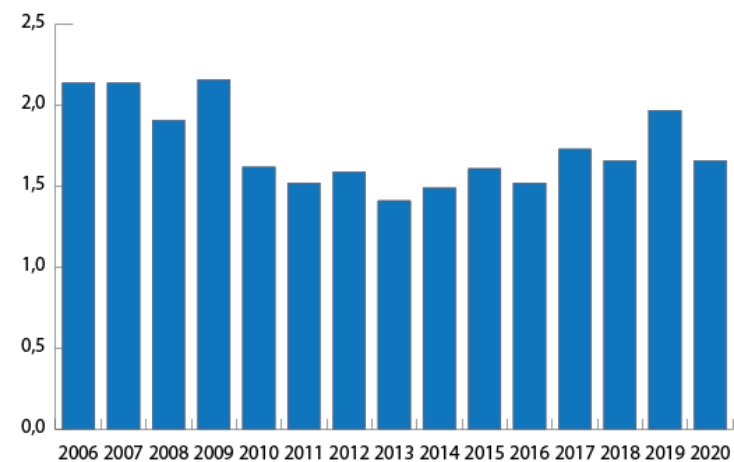
Grönfink som drabbats av gulknopp. De sjuka fåglarna sitter still, till synes apatiska med uppburrade fjädrar, och är ofta lite kladdiga runt näbben.

Genomsnittligt antal gulsparvar på de fågelmatningar som rapporterats till Vinterfåglar Inpå Knuten 2006–2020.

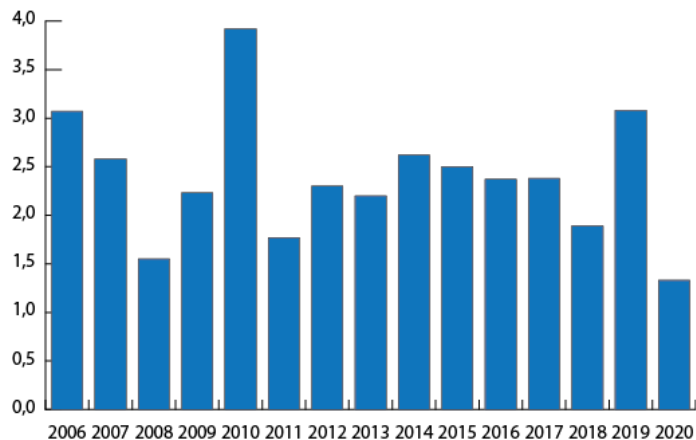
Även Svensk Fågeltaxering visar en minskning under samma period men inte lika kraftig som här.

En anledning till att minskningen verkar vara större här kan vara att färre sparvar besökt matningar vid barmark.

Genomsnittligt antal gråsparvar på de fågelmatningar som rapporterats till Vinterfåglar In på Knuten 2006–2020.

Gråsparvens långvariga tillbakagång verkar ha brutits de allra senaste åren.

Genomsnittligt antal koltrastar på de fågelmatningar som rapporterats till Vinterfåglar In på Knuten 2006–2020.

En anledning till att förhållandevis få koltrastar rapporterades 2020 var troligen att det då var ovanligt gott om mat (bl.a. rönnbär) ute i naturen.

2006

2020

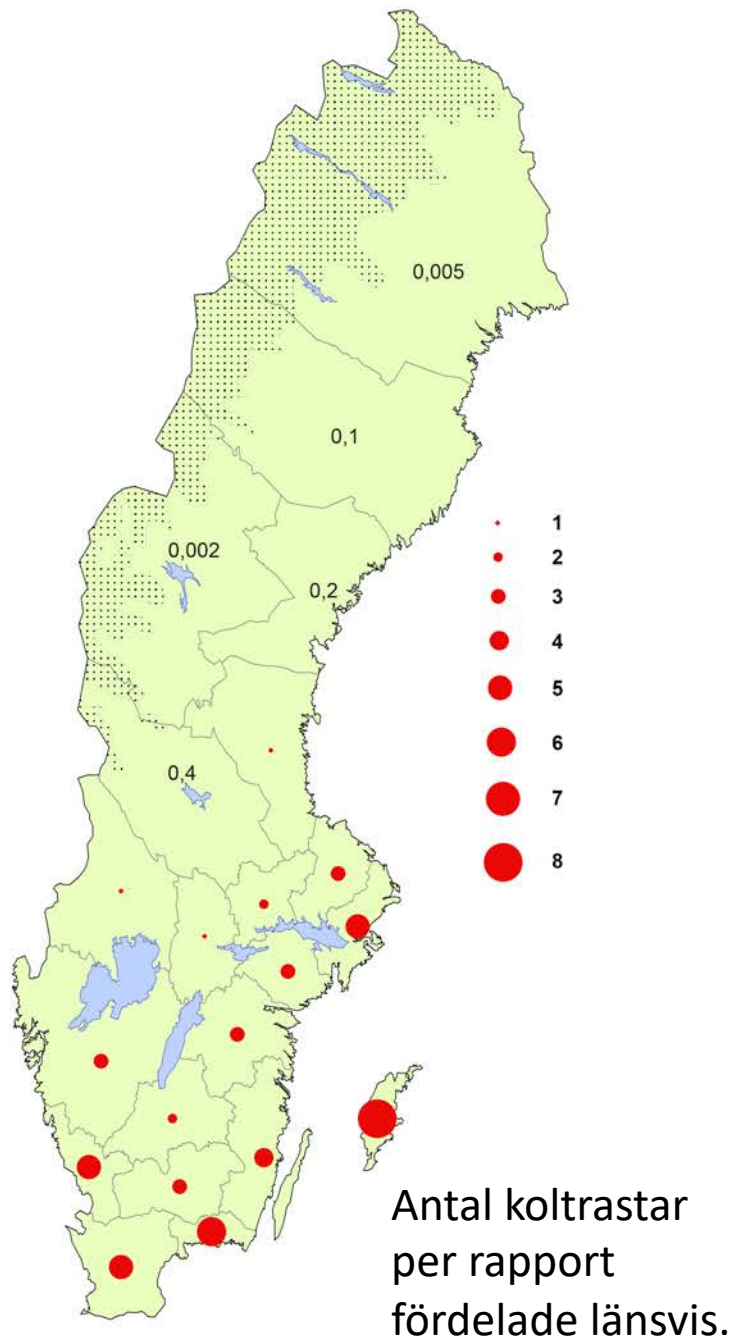

Foto: P-G Bentz/sturnus.se

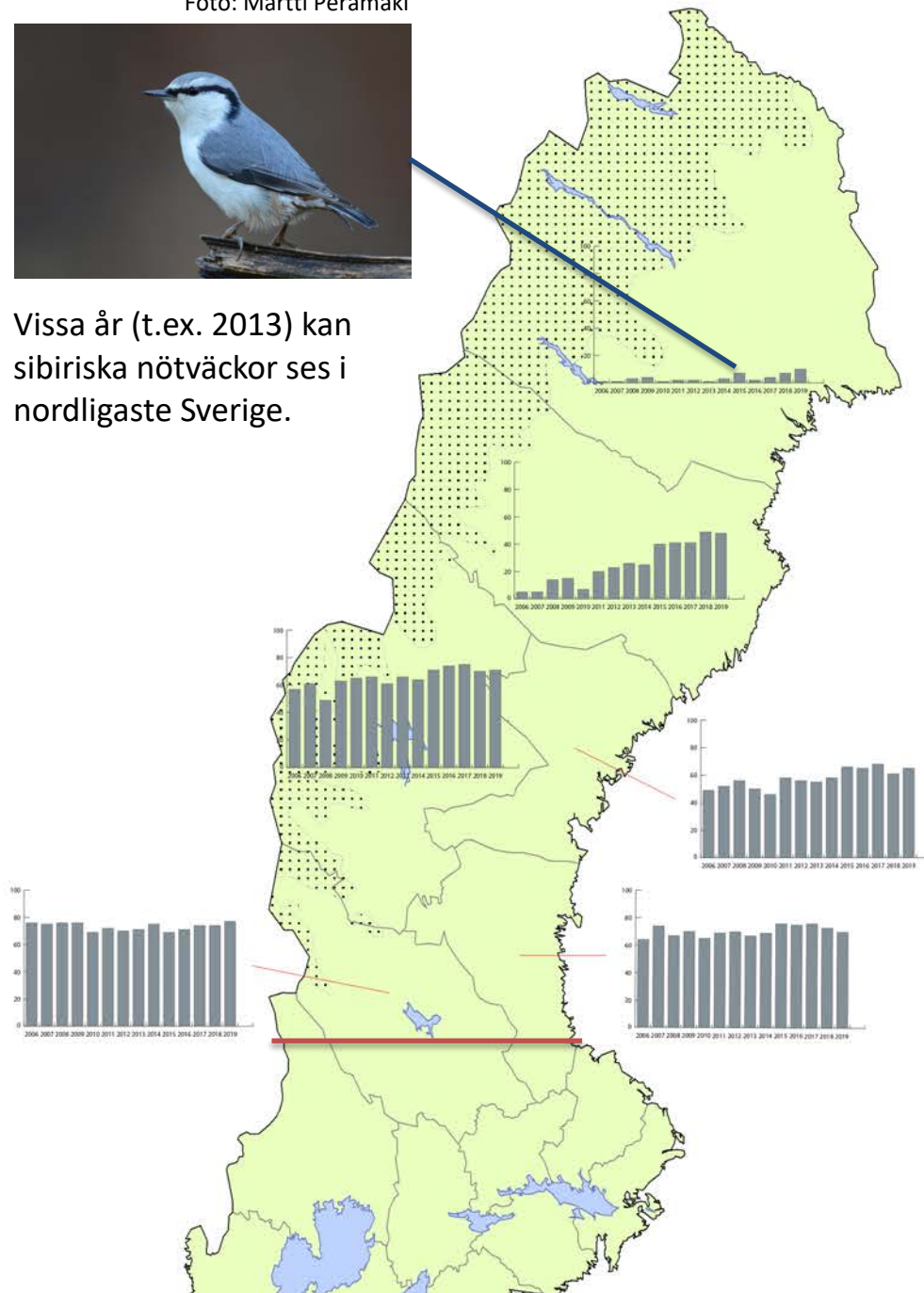
Under perioden 2006–2020 har koltrasten utvidgat sitt vinterområde norrut längs Norrlandskusten.

2019

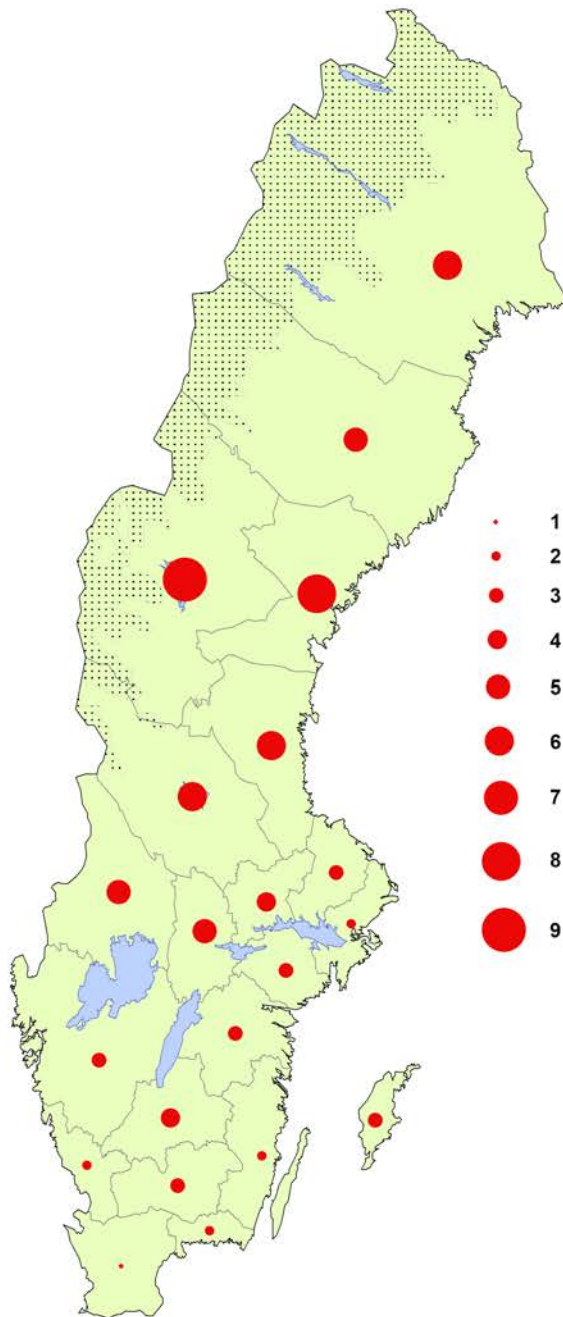
Vissa år (t.ex. 2013) kan sibiriska nötväckor ses i nordligaste Sverige.

Nötväcken i Sveriges sex nordligaste län enligt rapporterna till Vinterfåglar Inpå Knuten 2006–2020.

Staplarna visar andelen av rapporterna (i procent) som innehållit nötväcka.

Röd linje ≈ "Naturliga Norrlandsgränsen" (som länge ansågs utgöra nordgränsen för nötväcken i Sverige).

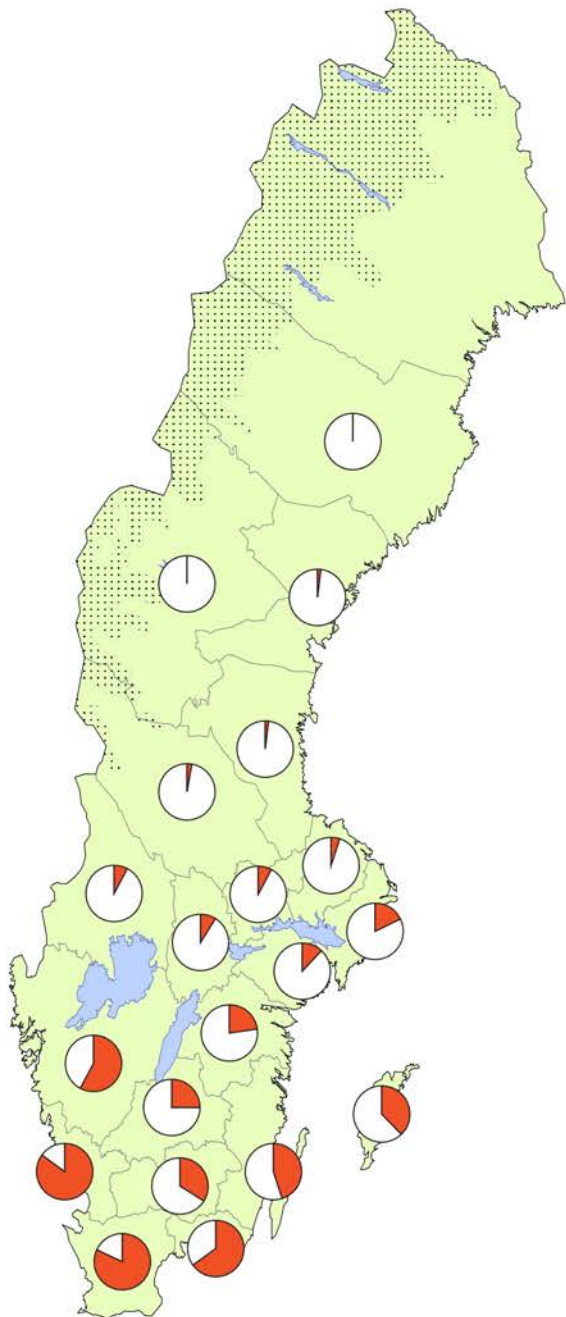
Genomsnittligt antal domherrar på de fågelmatningar som rapporterades till Vinterfåglar Inpå Knuten 2019, fördelade länsvis. Mönstret har i stort sett varit det samma även övriga år.

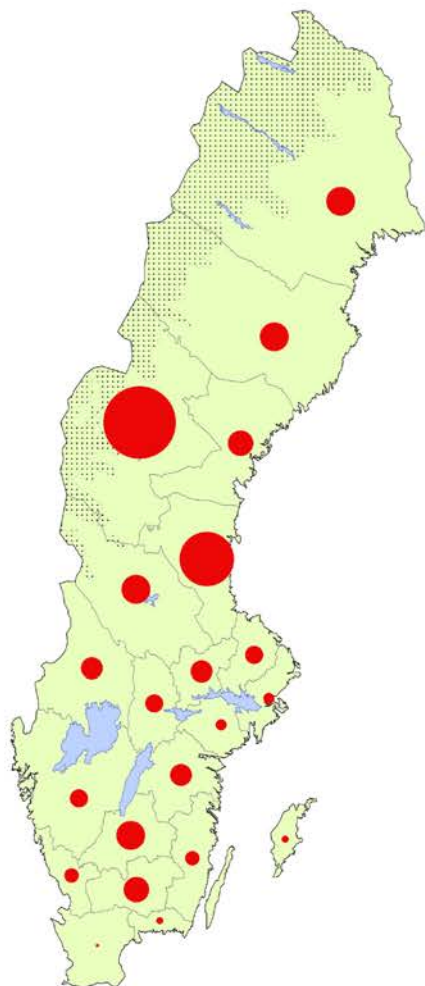
Länsvis andel av rapporterna till Vinterfåglar Inpå Knuten 2019 som innehöll rödhake.

86 procent av de halländska fågelmatningarna besöktes av en rödhake.

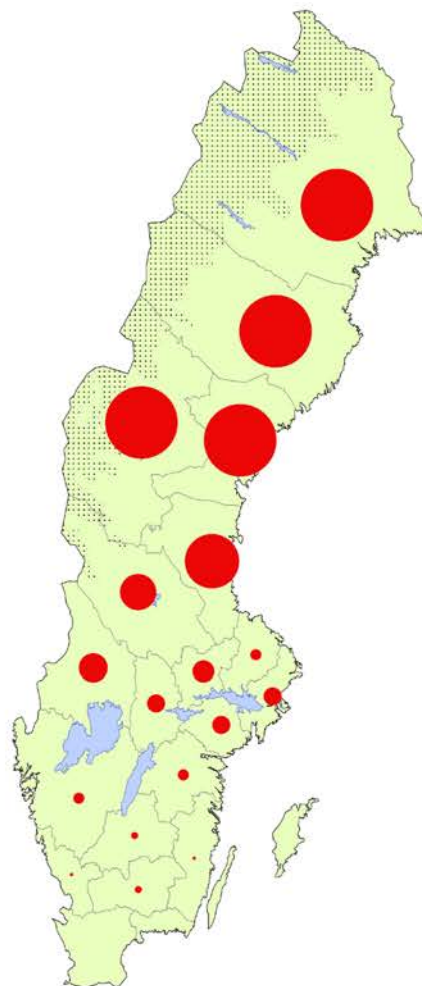
Det är ovanligt med två rödhakar på en matning eftersom rödhaken hävdar vinterrevir och kör bort artfränder.

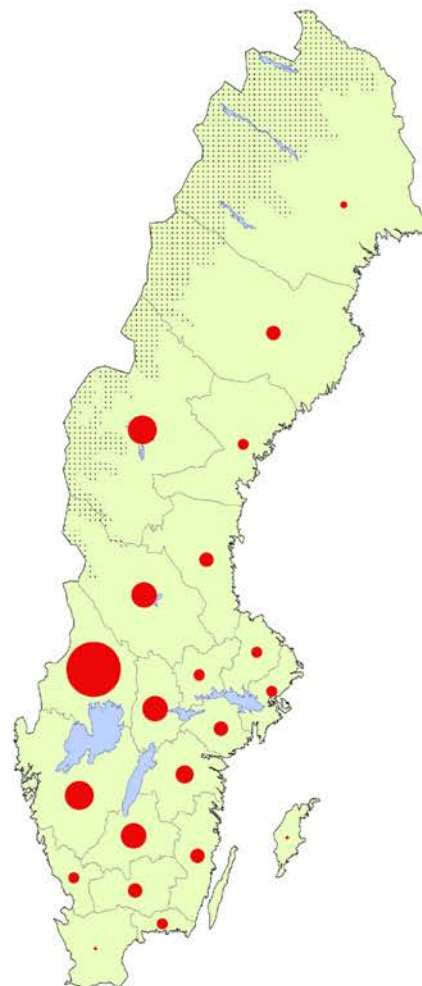
2007

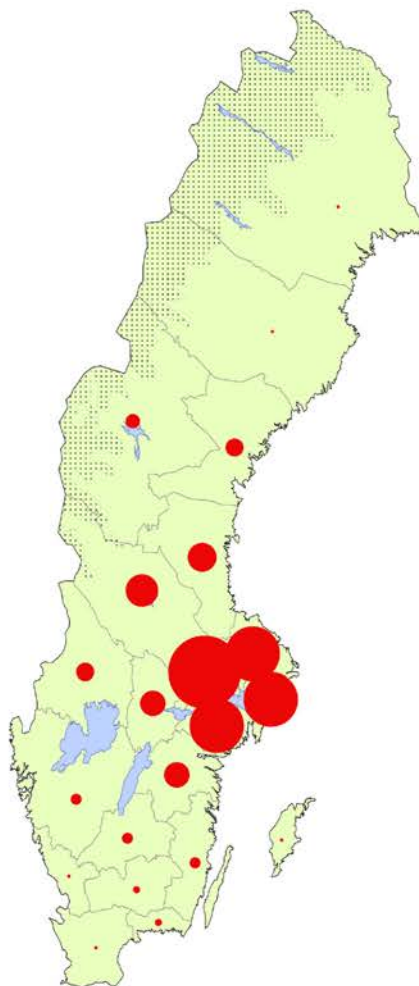
2009

2018

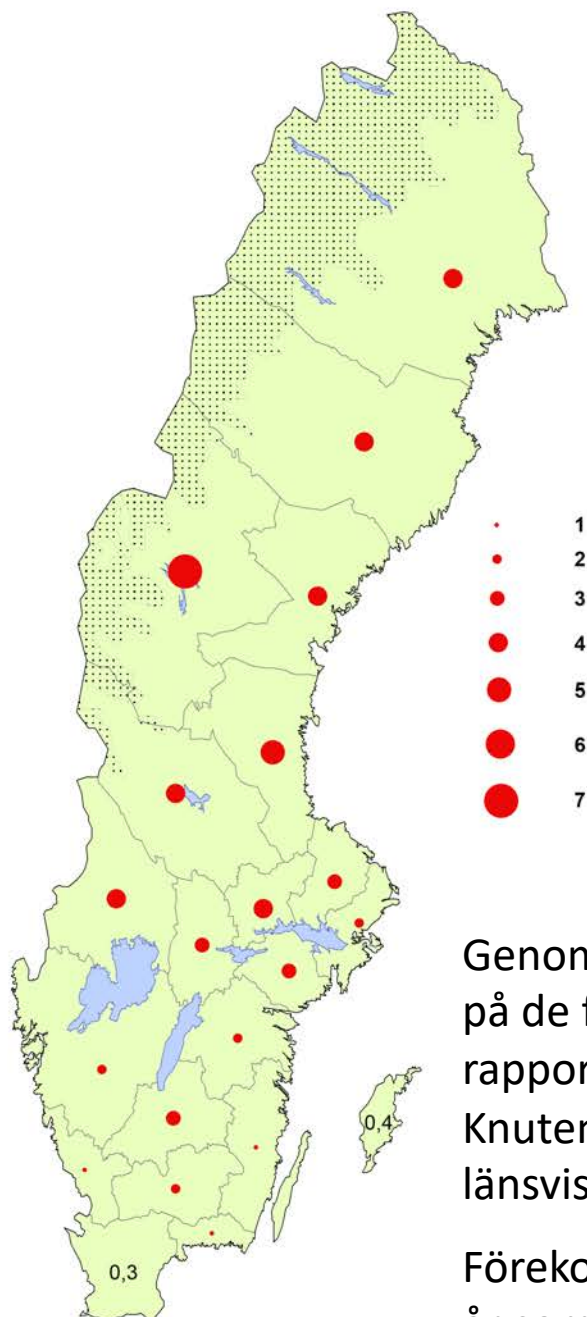

2019

Kartorna visar det genomsnittliga antalet per län av en s.k. invasionsfågel under Vinterfåglar Inpå Knuten åren 2007, 2009, 2018 och 2019.

Vilken art handlar det om?

Genomsnittligt antal gråsiskor på de fågelmatningar som rapporterats till Vinterfåglar Inpå Knuten 2006–2020, fördelade länsvis.

Förekomsten varierar från år till år som en följd av invasioner (I).

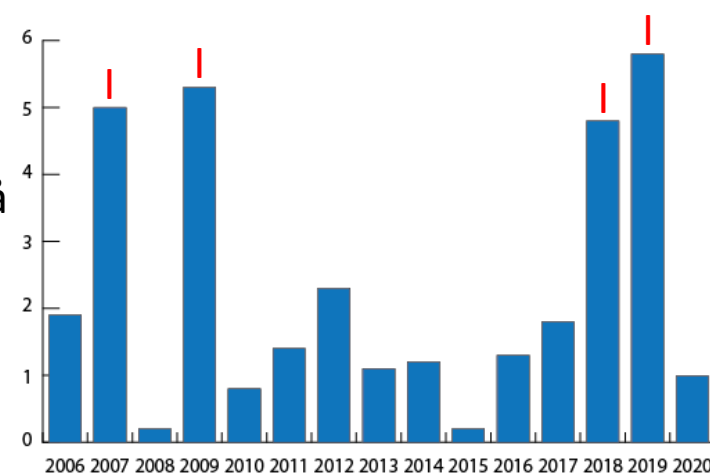

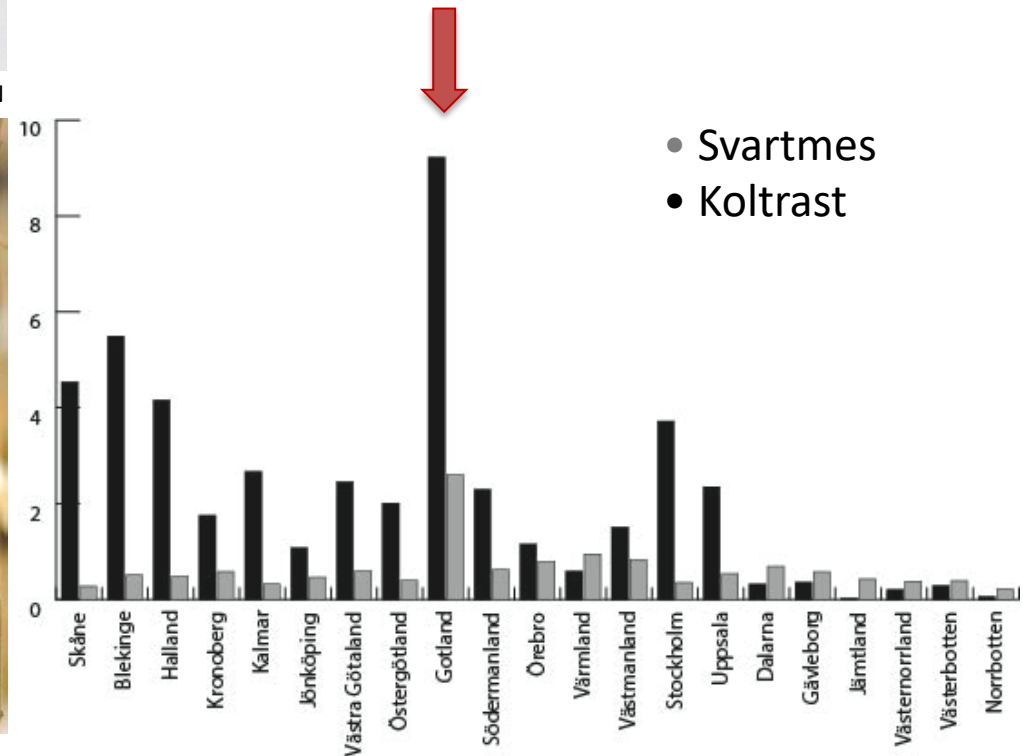

Foto: Stefan Oscarsson/N

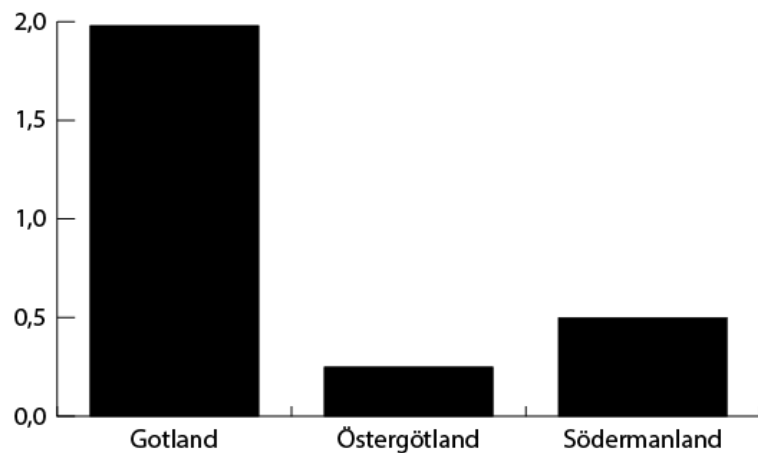

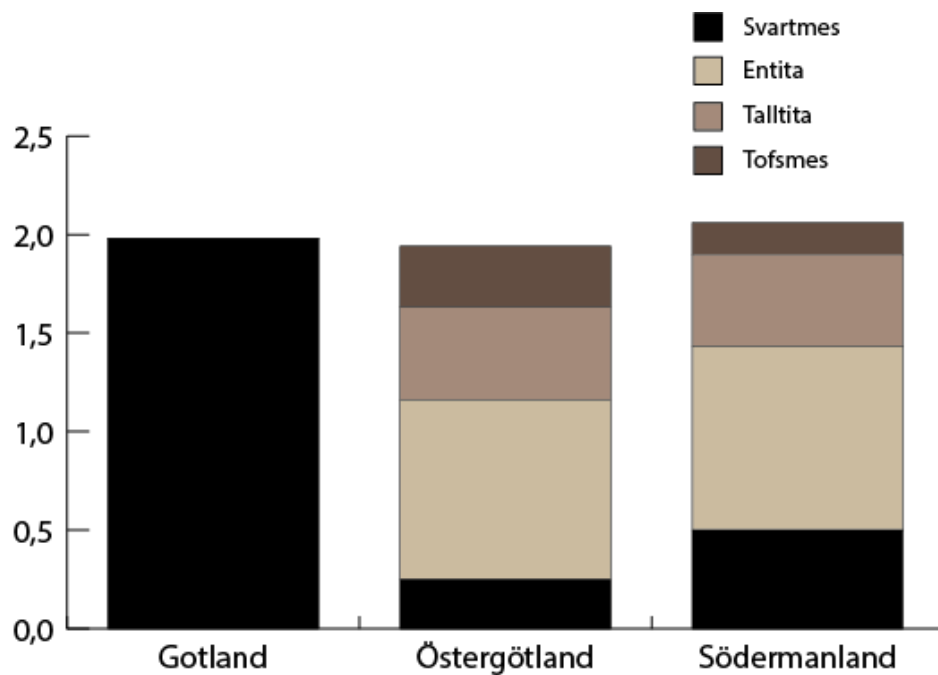
Antalet svartmesar och koltrastar i genomsnitt på de fågelmatningar som rapporterats till Vinterfåglar Inpå Knuten fördelade länsvis. (Exemplet gäller 2010, men mönstret är det samma år efter år.)

Gotland sticker ut när det gäller både koltrast och svartmes. Båda dessa arter är talrikare på de gotländska matningarna än i övriga landet.

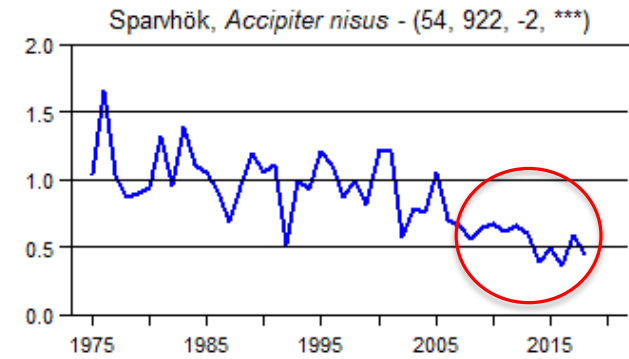

Genomsnittligt antal svartmesar i rapporterna till Vinterfåglar Inpå Knuten 2006–2020 från Gotland samt de båda närliggande fastlandslänen Östergötland och Södermanland.

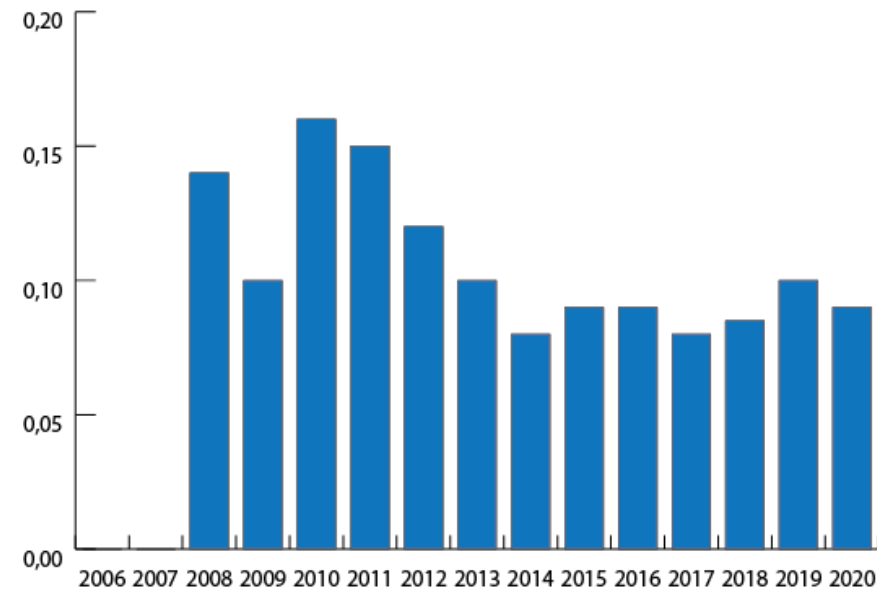

På Gotland, där det inte finns entitor, talltitor och tofsmesar, fyller svartmesen deras plats.

Resultatet från denna räkning stämmer ganska väl med Svensk Fågeltaxerings vinterrutter.

Genomsnittligt antal sparvhökar på de fågelmatningar som rapporterats till Vinterfåglar Inpå Knuten 2008–2020. (Sparvhöken fanns inte med i rapportformuläret de två första åren.)

**Fortsätt
att mata och räkna
vinterfåglarna!**

**Nästa gång:
29 jan – 1 feb 2021**

Tack!